

Årsrapport for Ungdomsbyen 2021

Forord

Ungdomsbyen har i 2021 skærpet sin kontakt med især erhvervsskoler og de nationale videncentre gennem projekter og mere uformelle samarbejder på tværs. Det fælles mål er at udvikle en bæredygtig didaktik og pædagogik på tværs og samarbejdet er fortsat ind i 2022, hvor vi sidder med i uddannelsespartnerskaberne. I 2021 oplevede vi stor efterspørgsel efter vores fysiske og virtuelle tilbud trods alle udfordringerne med corona. Vores mål er altid at understøtte de processer og problemstillinger, som samfundet aktuelt og fremadrettet er optaget af for at udvikle ud/-dannelse, der sigter mod moderne, bæredygtigt medborgerskab. I første halvår af 2021 blev vores udviklingsprojekt om bæredygtig didaktik på tværs af tre erhvervsskoler i Region Midtjylland mødt af mange corona-benspænd, men også et stort behov fra lærere og ledere om at komme rigtigt i gang med at fokusere på de grønne, sociale og økonomiske bæredygtighedsdimensioner på især ungdomsuddannelserne. Det har vi i løbet af 2021 fundet en god vej ind i sammen med faglærere, uddannelsesledere og elever. Vi kontaktes hele tiden af nogen, som har behov for vejledning til at kunne løfte den grønne og bæredygtige omstilling af Danmark via eleverne og skolens drift, organisation og kultur. Ungdomsbyen generiske skabeloner, såsom "Lærerens planlægningsredskab" og "Bæredygtighedsspørgsmålene" har hjulpet både os selv og mange lærere med at tone deres undervisning i en mere bæredygtig retning. De vil nu også kunne findes på EMU meget snart.

Fokusområder

Ungdomsbyen har udover strategiarbejdet fortsat sit fokus på udvidelse indenfor 6 områder, der afspejler samfundet, og som møder folkeskolens og ungdomsuddannelserne behov og efterspørgsel. Kursusmæssigt er det:

1. Praksisfaglige brobygningskurser til erhvervsuddannelser og brancher (elever/lærere)

2. Udbredelse af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling (elever/lærere)
3. Kurser i medborgerskab, demokrati, digital dannelse, medier, aktivisme, minoriteter, elevinddragelse og normkritik(elever/lærere)

Ungdomsbyens 6 mål har konsolideret vores profil markant i 2021. Vi har styrket vores position som et godt tilbud i en mangfoldig uddannelsessektor af grund-, gymnasie- og erhvervsskoler samt fri-, efter, højskoler og professionshøjskoler. Mange typer uddannelsesinstitutioner vil gerne have os ud eller samarbejde med os. Målet er altid at gøre hinanden klogere til fordel for lærere, ledere og elevers oplevelser, læring og trivsel.

Erhvervsliv og kommunesamarbejder

I Ungdomsbyens pædagogiske laboratorium samarbejder vi fortsat med erhvervspartnerne og kommuner. Vi varetager den gennemgående og koordinerende rolle. Af væsentlige samarbejdspartnerne kan vi fremhæve, at vi har genoptaget dialogen med Tryg forsikring om at udbyde Fat om Finanserne, vi har holdt kurser i Føtex og med Squaremeter- en bygherre, på et bæredygtigt ungdomsboligbyggeri i Brøndby The Mark. Vi samarbejdede med København, Brøndby og Rødovres skoleforvaltninger samt Greve via UngGreve. I 2021 fortsatte vi også vores samarbejder med erhvervsskolerne Sosu H, Unord, TEC, ZBC og NEXT.

Coronahåndtering, forandringer og omstilling til online undervisning

Coronakrisen spændte igen ben. Vores gratis onlinekurser i konflikthåndtering og verdensmålskurser var meget populære i januar og februar og også godt ind i marts. I slutningen af marts og i april opstod der en udmattelse blandt lærerne ift. onlinekurser. Vi sendte en statusrapport til BUVM, hvor vi anmodede om at skabe nye aktiviteter og det blev godkendt. Vi brugte ventetiden på at interviewe elever og lærere om deres tilgang til bæredygtig undervisning, hvilket udmøntede sig i nedenfor beskrevet best practice katalog "Kompetent til bæredygtighed". Heldigvis blev samfundet atter lukket op i maj, der lynhurtigt blev FYSISK booket igen efter måneders lock down. Den store efterspørgsel kom noget bag på os, men det var glædeligt, at vi igen kunne være sammen med elever og lærere fysisk. Den massive booking gav os dobbeltarbejde med udbydelse af kurser og udformning af det nye katalog samtidigt, men med det voksede efterspørgslen på vores mange verdensmålsworkshop-format. Fælles for skolernes behov var "hvordan gør vi?". Hvordan toner vi undervisningen i en mere bæredygtig retning? Indtil sommerferien 2021 opstod også et behov for at støtte elevernes sociale bæredygtighed ved at konflikthåndtere og genoptage dialogen med hinanden IRL.

STATUS PÅ DE SEKS DELMÅL VED UDGANGEN AF 2021

Delmål 1

Omstilling til "Bæredygtig Ungdomsby" internt og eksternt if. FN's 17 verdensmål

Udviklingen og implementeringen af Ungdomsbyens nye strategi for år 2020-23 "Bæredygtig Ungdomsby internt og eksternt" blev flere gange sat på hold over vinteren, fordi vi igen brugte meget tid, kræfter og energi på op- og nedlukninger af skolerne, og ikke mindst omstilling til digital undervisning. Vi befandt os ved udgangen af 2021 i en fremskreden og frugtbar proces igen, hvor der var kommet skred i medarbejdernes handleplaner for vores 4 indsatsområder; 1. Være en bæredygtig Ungdomsby. 2. Understøtte elevernes lige muligheder og inklusion 3. Undersøge fremtidens medborgerskab – herunder teknologiforståelse 4. Skærpe Ungdomsbyens pædagogiske laboratorium.

Vi gennemførte en undersøgelse med Epinion om grundskolelærers syn på og behov for UBU. (Uddannelse for bæredygtig udvikling), se forinden.

Vi ændrede på vores tekster i jobopslag, så det blev mere tydeligt, at Ungdomsbyen ønsker en mangfoldig medarbejderskare. Det gav langt flere ansøgninger fra danskere med flerkulturel baggrund end vi normalt

27.04.2022

har opnået før indenfor 'NGO-branchen'. Det lykkedes os at ansætte en ny medarbejder, der kan repræsentere og måske forstå Ungdomsbyens målgruppe af elever med flerkulturel baggrund på andre måder end de af os, der repræsenterer majoriteten af (kulturkristne, hvide) danskere. Det er et stort plus.

Vi etablerede et samarbejde med KP om "teknologiforståelse", som skal præge Katalog 2, der udkommer i 2022 til både grundskoler, STX og erhvervsuddannelser med best practice og brugbare redskaber til UBU. Vi engagerede en bæredygtighedspraktikant, som målte på Ungdomsbyens energiforbrug og samarbejdede med os om bæredygtige handleplaner for vores re-didaktisering af egne kurser og organisation. Handleplanerne for skoleår 2021-22 bliver vurderet/revideret af bestyrelsen. Hvert års handleplaner har være dynamiske og fleksible i takt med omverdens hastige forandringer. UB's ledelse kunne desværre ikke finde tid i 2021 til opkvalificering af ledelsen postcorona, men det vil ske i 2022. Vi deltog i flere netværk, fx Altingets uddannelsesnetværk, i advisoryboardet for Peng Pong og i Menneskerettighedsrådet.

Delmål 2.a, 2.b, 2.c, 2.d + 2e

Styrkelse af demokratiudvikling og medborgerskab i uddannelsessektoren

Endagskurserne: Ungdomsbyen udsendte i maj vores kursuskatalog for skoleår 2021-22 til grundskoler og ungdomsuddannelser og lod online-formater af vores fysiske formater indgå på lige fod. I slutningen af 2021 opstod der igen efterspørgsel efter dem i takt med stigningen i smittetallene, så det viste sig at være en god strategi fortsat at kunne udbyde onlinekurser.

Kurset *Digital Escape* (om net-etik og digital dannelse) blev omdøbt i kataloget til det mere rammende; *Ud af shitstormen*. Kurset "Mod- eller medborger?" for 8.-10. klasse skiftede titel til "Mod på medborgerskab". Den nye titel er også en del af Ungdomsbyens kernefortælling og "one-liner" på vores hjemmeside.

Online-teknologier – smarte men dyre!

UB kunne ved årets slutning konstatere at online-undervisning koster dyrt i udgifter til apps og virtuelle tjenester (Zoom fx, der kan tage rigtig mange brugere på en gang), Mentimeter m.fl. UB er blevet stærke online, men vi er også fuldt bevidste om, hvordan nærvær og dynamik i fysisk samvær virker stærkere.

Skolefolkemøder: Sydhavnens Folkemøde med elevworkshops om dialog-metoder for 4 x 9.klasser fra lokale skoler herunder en skole med muslimsk overtal, blev desværre aflyst i 11. time på grund af lokale uenigheder, som Ungdomsbyen ikke havde indflydelse på. Det var rigtigt ærgerligt og spild af resurser.

Konflikthåndteringsprojekt: UBs ungemægler-projekt handlede om at udvikle elevmæglingsstrukturer og det blev aftalt at søge midler om kapacitetsopbygning af lærere og elever på 3 skoler i Hvidovre Kommune. I tæt samarbejde med skoleforvaltningen og de lokale resursecentre, som var meget engagerede. Indsatserne skulle styrke elevernes dannelse og skolens sociale bæredygtighed gennem konkret træning i og brug af konflikthåndteringsstrategier for at styrke elevernes trivsel og tryghed.

Vi nåede til enig om projektets opbygning, tidsplaner og finansiering og ventede ved udgangen af 2021 blot på svar fra A.P Møllerfonden. Desværre blev ansøgningen ikke imødekommet til sidst, fordi fonden ikke ville finansiere et modnings- og planlægningssår, som skolerne havde udtrykt ønske om. Vi vil søge om midler andetsteds og måske med en ny kommune i 2023, da ansvarshavende medarbejder er gået på barsel. Men nu har vi en rigtig god konceptbeskrivelse at bruge videre frem.

Vi udviklede også et nyt kursus "Dialogklubben", som baserer sig på Deep Democracy- metoder og retoriske greb. Det er en særlig fremgangsmåde med brug af både stemme og krop, som Ungdomsbyen også har undervist i på Medborgerskabsindsatsen hos STUK.

27.04.2022

På dette dialogkursus inviterede vi eleverne til at indgå i dybere dialoger om svære emner, der optager dem på tværs og lære dem at skelne mellem debat, diskussion og dialog. Her blev racisme valgt hver gang, så det fylder hos eleverne. Kurset fungerede godt som "udslusningskursus" til afgangsklasser i juni 2021, men i august blev flere kurser aflyst på grund af uenigheder i forbindelse med afholdelse af Sydhavnens (Kbh S) folkemøde. Få klasser har booket det siden, så vi vil ikke tilbyde et kursus om deep democracy i den form i skoleår 22-23. Selve Deep Democracy-metoderne anvender vi både internt og på mere håndholdte workshops. Fx benyttede vi metoderne til at tage hul på udviklingen af bæredygtige strategier i institutioner, hvor verdensmål møder modstand blandt medarbejderne.

UB er i løbende dialog med Brobyggernes sekretariat v/ Özlem Cekic og Center for konfliktløsning samt LGBT+ Danmark for fortsat gensidig inspiration og opdatering på, hvad der rører sig i samfundet.

Målene er godt på vej.

Delmål 3

Udbredelse af kendskab til erhvervsuddannelser blandt elever, lærere og forældre

Ungdomsbyens tre erhvervsrettede ugekurser under overskriften "Erhvervsuddannelse er det noget for mig?" for 6.-7. klasser styrker elevernes viden om uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder indenfor erhvervsuddannelserne. Det understøtter skolens fag, det tværfaglige emne *uddannelse og job*, valgfaget *arbejds-kendskab*, elevernes praksisfaglighed samt lærernes mulighed for at vurdere og vejlede eleverne på et oplyst grundlag, når de skal vælge ungdoms-/erhvervsuddannelse. Kursernes titler er:

3 a. Byg - Sammen bygger vi fremtiden

3 b. Handel - Sammen handler vi på fremtiden

3 c. SOSU - Sammen passer vi på fremtiden

Alle formater er blevet booket i skoleår 2021-22.

I 2021 havde vi planlagt 45 fysiske forløb á 4 og 5 dages varighed med 6.-og 7.klasser på forløb om henholdsvis byggeri, handel og sosu. Vi ramte et lidt lavere tal i 2021 pga. corona, som vi kører efter nytår 2021-22, men i samme skoleår. I foråret 2021 afviklede vi alle erhvervsforløb for 6. og 7.kl. som online-forløb, da *fysiske tilstedeværelse* på erhvervsskolernes værksteder og learning labs var umuliggjort. På Sosu H gennemførte vi til gengæld en stor endags sosu-festival for Brøndbys 13 x 6.klasser (kommende 7.klasser) i juni 2021 på græsplænerne udenfor SOSU H. Det kvalificerede 6.klassernes oplevelse af SOSU H og PAV-elevernes uddannelser, at blive mødt af kreative boder og aktiviteter om fagene. Her deltog også en gruppe lokale seniorer, som gik i dialog med 6.klasseeleverne om, hvordan ældre borgers livsforløb ser ud.

Foto: Eleverne introduceres til velfærdsteknologi og UB's pædagogiske konsulent er i sosu-festivalstemning!

27.04.2022

Ved udløbet af 2021 indsendte vi til Tietgen-Fonden en ansøgning om et udviklingsprojekt til 5.klasser med Hotel- og Restaurantskolen om bæredygtige brobygningsforløb til grundskoler indenfor Fødevarerbranchens fag. Det er det sidste hovedspor, som Ungdomsbyen mangler, udover byg, handel og sosu. Samtidig har vi, efter vi har testet vores egne forløb med vores egne bæredygtigheds-redskaber og skabeloner fra kataloget også søgt om at få midler til at gøre komponenter på hver af vores tre nuværende forløb mere bæredygtige. Vi vil på handel øge fokus på cirkulære økonomiske forretningsmodeller, på sosu vil vi højne elever og seniorers interkulturelle kompetencer og nuancere evt. uhensigtsmæssige forestillinger og sprogbrug om hinanden (kun) ud fra alder, køn, etnicitet og religion. Endeligt er vi ved at udvikle byg-forløbet med mere bæredygtige materialer og opgaver. Vi kan med glæde fortælle, at fik midlerne fra Tietgen-fonden og allerede er godt i gang med at få sat skub i det nye projekt.

Målene er både nået eller rigtigt godt på vej.

Delmål 4

At udbrede kendskab til FN's 17 verdensmål og de tre bæredygtighedsdimensioner til elever og lærere

Som skrevet i indledningen har Ungdomsbyens verdensmålskurser og workshops i 2021 undergået en stor udvikling, så de tilbydes i både fysiske og online formater, der udvikles i takt med efterspørgslen. Deres indhold har også udviklet sig. I starten - tilbage i 2016-17 - handlede det meget om at "oplyse" om de 17 verdensmål. I dag handler det om, hvordan vi kommer i mål med UBU indenfor undervisning, skolens kultur, drift, organiseringer og strategier.

Vi har i første halvår af 2021 afholdt både fysiske og digitale kurser for grundskoler i Generation verdensmål for elever, skræddersyede 'Kickstart verdensmålene' for voksne og større workshops for hele ungdoms-eller efterskoler om bæredygtig didaktik og pædagogik. Vi har samarbejdet med EUD-lærere og ledere, sommetider for hele EUD-afdelinger.

I maj understøttede vi igen Efterskolernes Fælles forandringsprojekt og festival i maj med digitale og /eller fysiske verdensmålsworkshops lige som vi gjorde i 2020 med stor succes. I 2021 var der færre skoler, der deltog pga. skolernes prioritering af undervisning i fagene op til afgangseksamen efter lockdown. Til udviklingen af bæredygtige GF1, GF2, og hovedforløb på erhvervsskoler har vi udviklet generiske skabeloner, som er med i kataloget "Kompetent til bæredygtighed" (som også beskrevet forinden. Bevidstheden om at bæredygtighedens dimensioner, indenfor klima, miljø, social og økonomisk er indbyrdes dybt forbundne giver god mening derude. Men det kan være svært at rumme det hele. Vi vejleder og træner lærerne i at omstille deres mindset og bruge nye metoder i fællesskab og det er meget brugbart for alle at være så tæt på skolernes virkelighed, som overhovedet muligt i processen.

Katalog "Kompetent til bæredygtighed – best practice og brugbare redskaber til EUD"

Vores indsamling af eksisterende best-practice-forløb fra erhvervsskoler blev udbredt i inspirationskataloget kompetent til bæredygtighed, og der var mange forskellige inputs fra både elever, lærere og ledere om EUD's best practice sammen med vores generiske redskaber til lærerens undervisningsplanlægning m.m.

Det findes i printformat og i digitale formater og distribueres gratis på relevante og tilgængelige platforme, herunder EMU. På DEGs 4.7-uge optrådte vi med det i en workshop sammen med NEXT, som gav Ungdomsbyen endnu flere samarbejdspartnere og projekter, fordi vi tilbyder konkrete værktøjer.

Læs og find kataloget her: <https://ungdomsbyen.dk/vare/materiale-til-download/>

Foto: Opslag om at UB gerne vil have best practice fra lærere og elever ovenpå en side fra kataloget.

Samarbejde med Epinion om lærerens behov if. til bæredygtig undervisning:

Som ovenfor beskrevet i foråret 2021 udviklede vi spørgsmål til en undersøgelse om læreres arbejde med bæredygtighed og verdensmål sammen med Epinion, hvor DLF m.fl. også medvirkede.

Konklusionerne var overordnet set, at det stadig er flest naturfagslærere der arbejder med bæredygtighed, at de resterende lærere mangler tid og undervisningsmaterialer, men at de fleste lærere faktisk er motiverede for at undervise i BU. Læs om undersøgelseens resultater her: <https://epinionglobal.com/ny-undersogelse-undervisning-i-baeredygtighed-pa-grundskoleområdet/>

Målet er nået for 2021.

Epinion Ny undersøgelse: Undervisning i bæredygtighed på grundskoleområdet

Foto: Epinion, DLF, Ungdomsbyens undersøgelse om UBU i grundskolen.

Delmål 5

Styrke unges finansielle ansvar, kompetencer og styring

Ungdomsbyen har udbredt kurset "Fat om Finanserne" (FoF) med medarbejder-instruktører fra Lærerstandens Brandforsikring i flere år med stor succes. Kurset er oprindeligt udviklet i et samarbejde mellem LB Foreningen, Tryg og Codan. Det er med sit fokus på unge og privatøkonomi særligt efterspurgt. Samarbejdet med Lærerstandens Brandforsikring udløb før sommerferien og Ungdomsbyen underviste selv på kurserne i efteråret 2021. I foråret i 2021 genoptog vi dialogen med forsikringsselskabet Tryg om at indgå et nyt samarbejde. Tryg er repræsenteret i de 4 største byer i DK og kan tilbyde en større udbredelse af FoF end LB kan. Pga. corona blev samarbejdet udskudt ad flere omgange, men vi har nu her i 2022 aftalt, at træne 20 af deres medarbejdere i 2022, så de kan undervise på FoF-kurserne i kommende skoleår 22-23. Forhandlingerne om datoer m.m. er godt i gang med Tryg og vi glæder os til at udbyde kurserne sammen med dem. Til jul 2022 vil vi aftale om og hvordan FoF kan videreudvikles til en ny og mere mobil version. *Målet er nået for 2021.*

Delmål 6

At gøre Ungdomsbyens aktiviteter tilgængelige for flest mulige elever og lærere i Danmark.

Ungdomsbyen har i 2021 brugt store mængder energi og tid på at kommunikere corona-restriktioner, omkoordinere fysiske aktiviteter, omstille til online kurser samt rykke kursusdato/uger frem og tilbage. Vi har løbende holdt meget tæt kontakt med både lærere og skoler uge for uge, dag for dag. Det var voldsomt og udmattende for alle. Alligevel formåede vi følgende undervejs:

- Vi deltog i Læringsfestival Online i stedet for den vante Læringsfestival/Lær'fest i Bella Centeret.
- I produktionen af blogs på Folkeskolen.dk gav vi online-tips til lærerne om trivsel i det digitale klasserum og ideer til engagerende online-formidling på afstand til hjemmeskolebrug.
- Vi brugte mange midler på medlemskab af digitale læringsressurser og apps til elevinddragende aktiviteter, som kunne få de unge op af stolen og ud af dynerne hjemme ved skærmene.
- Vi var til stede på sociale medier hver uge og sendte jævnligt nyhedsbreve om vores tilbud og aktiviteter.
- I efteråret lod vi studerende fra KEA bruge vores hjemmeside som eksamens-genstand og fik således gratis feedback fra unge på vores hjemmesides beskaffenhed. Vi måtte konstatere at vi har en meget "dirty" hjemmeside i CO2-udledning pga. fotos og film der. Vi indhentede derfor tilbud på en ny hjemmeside i 2021. Vi har planlagt at udskifte den gamle i løbet af 2022.

Trods corona er Ungdomsbyen stadig "top of mind" hos skoler og ungdomsuddannelser, hvilket er utroligt positivt for Ungdomsbyens pædagogiske konsulenternes egen motivation og for vores bæredygtighed både økonomisk og socialt.

Målet er nået for 2021.

På vegne af Ungdomsbyens medarbejdere

Malene Rungvald Christensen, leder i Ungdomsbyen, 04.03.2022